

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยที่มุ่งวิเคราะห์สภาพการจกวิชาเลือกเสรี และวิเคราะห์ปัญหาในการจกวิชาเลือกเสรี ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 ในบทนี้จะเป็นการ เสนอรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีดำเนินการวิจัย โดยมีรายละเอียดดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์สภาพการจกวิชาเลือกเสรี ตามหลักสูตรมัธยมศึกษา ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1
2. เพื่อวิเคราะห์ปัญหาในการจกวิชาเลือกเสรี ตามหลักสูตรมัธยมศึกษา ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่เข้าในการวิจัย

ประชากรที่เข้าในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายแนะแนว และครูผู้สอนวิชาเลือกเสรีทั้ง 5 กลุ่มวิชา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 1 จำนวน 62 โรงเรียน ประกอบด้วย

1. ผู้บริหาร ได้แก่ ผู้อำนวยการ หรืออาจารย์ใหญ่ หรือครูใหญ่ จำนวน 62 คน และผู้ช่วยผู้อำนวยการ หรือผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ ฝ่ายวิชาการ จำนวน 62 คน รวมเป็น 124 คน

2. หัวหน้าฝ่ายแนะแนว จำนวน 62 คน

3. ครูผู้สอนวิชาเลือกเสรี 5 กลุ่มวิชา ใช้วิธีสุ่มอย่างง่ายได้กลุ่มวิชาละ 1 คน

โรงเรียนละ 5 คน จำนวน 310 คน

รวมจำนวนผู้ให้ข้อมูล จำนวน 496 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ครอบคลุมเป็น 3 ฉบับ คือ สำหรับผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายแนะแนว และครูผู้สอนวิชาเลือกเสรี ซึ่งมีลักษณะดังนี้

ฉบับที่ 1 เป็นแบบสอบถามสำหรับผู้บริหาร ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจ รายการและแบบปลายเปิด ครอบคลุมเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับ เพศ อายุ อายุราชการ ตำแหน่ง วุฒิทางการศึกษา ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง การเข้าอบรมหรือสัมมนา ขนาดของโรงเรียนที่ตั้งของโรงเรียน

ตอนที่ 2 ถามข้อมูลเกี่ยวกับประเภทของวิชาเลือกเสรีที่โรงเรียนเปิดสอนในแต่ละกลุ่ม วิชา และสภาพการจัดวิชาเลือกเสรี ประกอบด้วย การเตรียมการ, การดำเนินการ และการติดตามประเมินผล

ตอนที่ 3 ถามเกี่ยวกับปัญหาการจัดวิชาเลือกเสรี ประกอบด้วย การเตรียมการ, การดำเนินการ และการติดตามประเมินผล

ฉบับที่ 2 เป็นแบบสอบถามสำหรับหัวหน้าฝ่ายแนะแนว ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการและแบบปลายเปิด ครอบคลุมเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับ เพศ อายุ อายุราชการ ตำแหน่ง วุฒิสูงสุดทางการศึกษา ประสบการณ์การทำงานแนะแนว จำนวนคาบที่สอนกิจกรรมแนะแนว จำนวนคาบที่ปฏิบัติหน้าที่แนะแนวทั่วไป การรับผิดชอบงานอื่น ๆ นอกเหนือจากการปฏิบัติงานแนะแนว การเข้ารับการอบรมหรือสัมมนา

ตอนที่ 2 ถามข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการดำเนินการจัดบริการแนะแนว เพื่อส่งเสริมการจัดวิชาเลือกเสรี ประกอบด้วย การเตรียมการ การดำเนินการ และการติดตามประเมินผล

ตอนที่ 3 ถามเกี่ยวกับปัญหาการให้บริการแนะแนว เพื่อส่งเสริมการจัดวิชาเลือกเสรี ประกอบด้วย ปัญหาในด้าน การเตรียมการ การดำเนินการ และการติดตามประเมินผล

ฉบับที่ 3 เป็นแบบสอบถามสำหรับครูผู้สอนวิชาเลือกเสรี ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการและแบบปลายเปิด กระจายแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับ เพศ อายุ อายุราชการ ตำแหน่ง วุฒิสูงสุดทางการศึกษา สาขาที่สอน ประสบการณ์ในการสอน จำนวนคาบที่สอน หน้าที่นอกเหนือจากการสอน การเข้ารับการอบรมหรือสัมมนา

ตอนที่ 2 ถามข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการจัดวิชาเลือกเสรี ประกอบด้วย การเตรียมการ การดำเนินการ และการติดตามประเมินผล

ตอนที่ 3 ถามเกี่ยวกับปัญหาการจัดวิชาเลือกเสรี ประกอบด้วย การเตรียมการ การดำเนินการ และการติดตามประเมินผล

แบบสอบถามทั้ง 3 ฉบับ จะมีโครงสร้างเหมือนกัน แต่จะแตกต่างกันประเด็นรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับแต่ละตำแหน่งของผู้ให้ข้อมูล ดังรายละเอียดที่แนบไว้ในภาคผนวก

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) ศึกษาหลักสูตร และคู่มือหลักสูตร มัธยมศึกษา ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533 เอกสารอื่น ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2) สัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดวิชาเลือกเสรี ได้แก่ ผู้บริหาร และครูในสถานศึกษา รวมทั้ง ศึกษานิเทศก์ และนักวิชาการในการสร้างหลักสูตร

3) นำข้อมูลที่ได้มาสร้างแบบสอบถาม โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม และความสมบูรณ์ของเนื้อหา

4) นำเครื่องมือมาปรับปรุงแก้ไข สมบูรณ์ แล้วนำไปใช้กับกลุ่มประชากร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้บริการไปรษณีย์และด้วยตนเอง รายละเอียดในการรวบรวมข้อมูลได้แสดงไว้ในตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและรับคืน

ประชากร	จำนวนที่ส่ง	จำนวนที่รับคืน	ร้อยละ
ผู้บริหาร	124	101	81.45
หัวหน้าฝ่ายแนะแนว	62	48	77.42
ครูผู้สอนวิชาเลือกเสรี	310	245	79.03
รวม	496	394	79.44

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า แบบสอบถามส่งไปทั้งหมดจำนวน 496 ฉบับ ได้รับคืน 394 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 79.44 จำนวนนี้เป็นแบบสอบถามของผู้บริหาร 124 ฉบับ ได้รับคืน 101 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 81.45 แบบสอบถามของหัวหน้าฝ่ายแนะแนว 62 ฉบับ ได้รับคืน 48 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 77.42 และแบบสอบถามของครูผู้สอนวิชาเลือกเสรี 310 ฉบับ ได้รับคืน 245 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 79.03

การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา และมีความสมบูรณ์ทั้งหมดนำไปวิเคราะห์ ดังนี้
 ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละ และเสนอ
 ในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 2 ประเภทของวิชาเลือกเสรีที่โรงเรียนเปิดสอนในแต่ละกลุ่มวิชา และ
 สภาพการจกวิชาเลือกเสรี วิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละและ เสนอในรูปของตารางประกอบ
 คำบรรยาย

ตอนที่ 3 ปัญหาการจกวิชาเลือกเสรี วิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละ และเสนอในรูป
 ของตารางประกอบคำบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สูตรคำนวณหาค่าร้อยละ

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น}}{\text{ความถี่ทั้งหมด}} \times 100$$

(ประคอง กรรณสูต, 2525)